

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturfondu un
Kohēzijas fondu

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Sākotnējais izvērtējums ES fondu 2021.- 2027.gada plānošanas perioda SAM pasākumam 3.1.1.5. “Nacionālas nozīmes centru maģistrālo ielu un esošo maršrutu attīstība” un konsultatīvais atbalsts

SIA “Konsorts”

apakšuzņēmējs SIA “Ardenis”

Darba mērķis

Sākotnējā izvērtējuma specifiskā atbalsta mērķa 3.1.1. “Attīstīt ilgtspējīgu, klimatnoturīgu, inteligentu, drošu un vairākveidu TEN-T infrastruktūru” 3.1.1.5.pasākumam “Nacionālas nozīmes centru maģistrālo ielu un esošo maršrutu attīstība”

Nozīmīgākās identificētās problēmas TEN-T attīstības kontekstā:

- (1) ceļu infrastruktūras kvalitāte joprojām ir zemāka par ES vidējo. Neraugoties uz līdzšinējiem ieguldījumiem pilsētām trūkst kvalitatīvas apvedceļu infrastruktūras;
- (2) Ceļu satiksmes negadījumos (CSNg) bojā gājušo skaitā (uz milj. iedz.) Latvijai vieni no augstākiem rādītājiem;
- (3) CSNg smagi ievainoto skaits pieaug.

Metodes

Dokumentu analīze

Publiski pieejamo datu
analīze

Finansējuma saņēmēju/
pašvaldību/ LVC intervijas
/ diskusijas

Vienkāršota izmaksu -
ieguvumu vispārēja
analīze, salīdzināšana

ExAnte veicēja vizuālie
apsekojumi

Izpildītāja ekspertu darba
sanāksmes

Datu avoti

KPVIS – iepriekšējā perioda projektu informācija

Plānošanas dokumenti

ExAnte veicēju pašu apkopotie dati

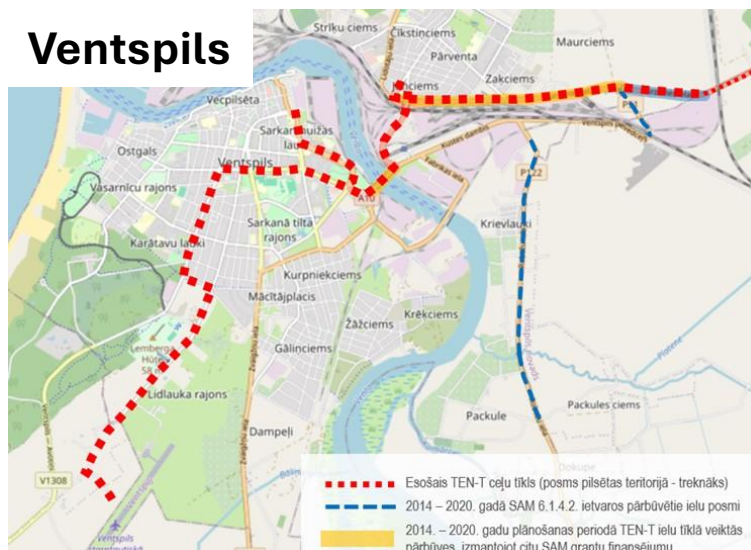
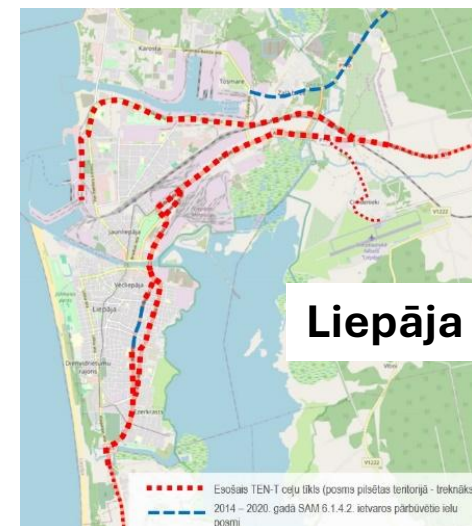
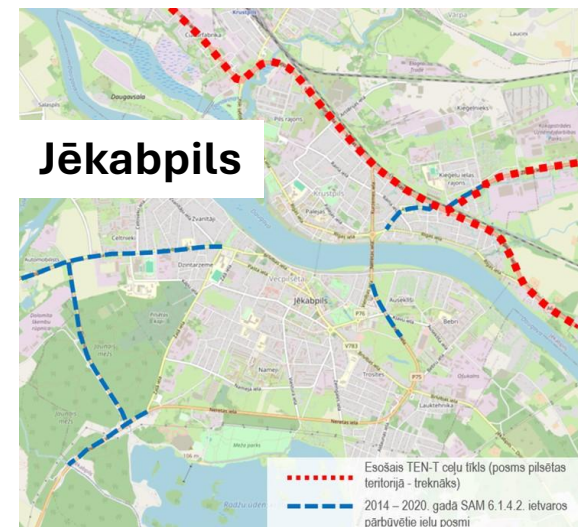
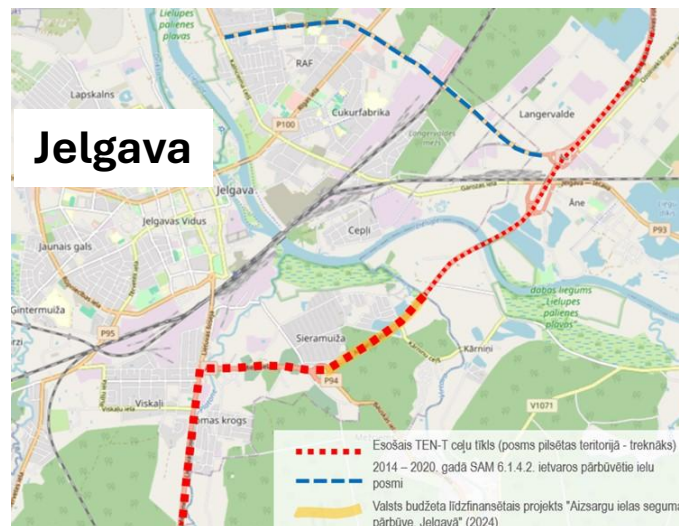
CSP, Eurostat, Latvijas valsts ceļi, Iekšlietu
ministrijas CSNg datu bāze u.c.

SM apkopotie un nepublicētie dati, pētījumi

Finansējuma saņēmēju interviju / diskusiju,
aptauju rezultāti

Projektu vienkāršoto IIA rezultāti

2014. - 2020. gadu perioda SAM 6.1.4. pasākumā 6.1.4.2. veiktie ieguldījumi

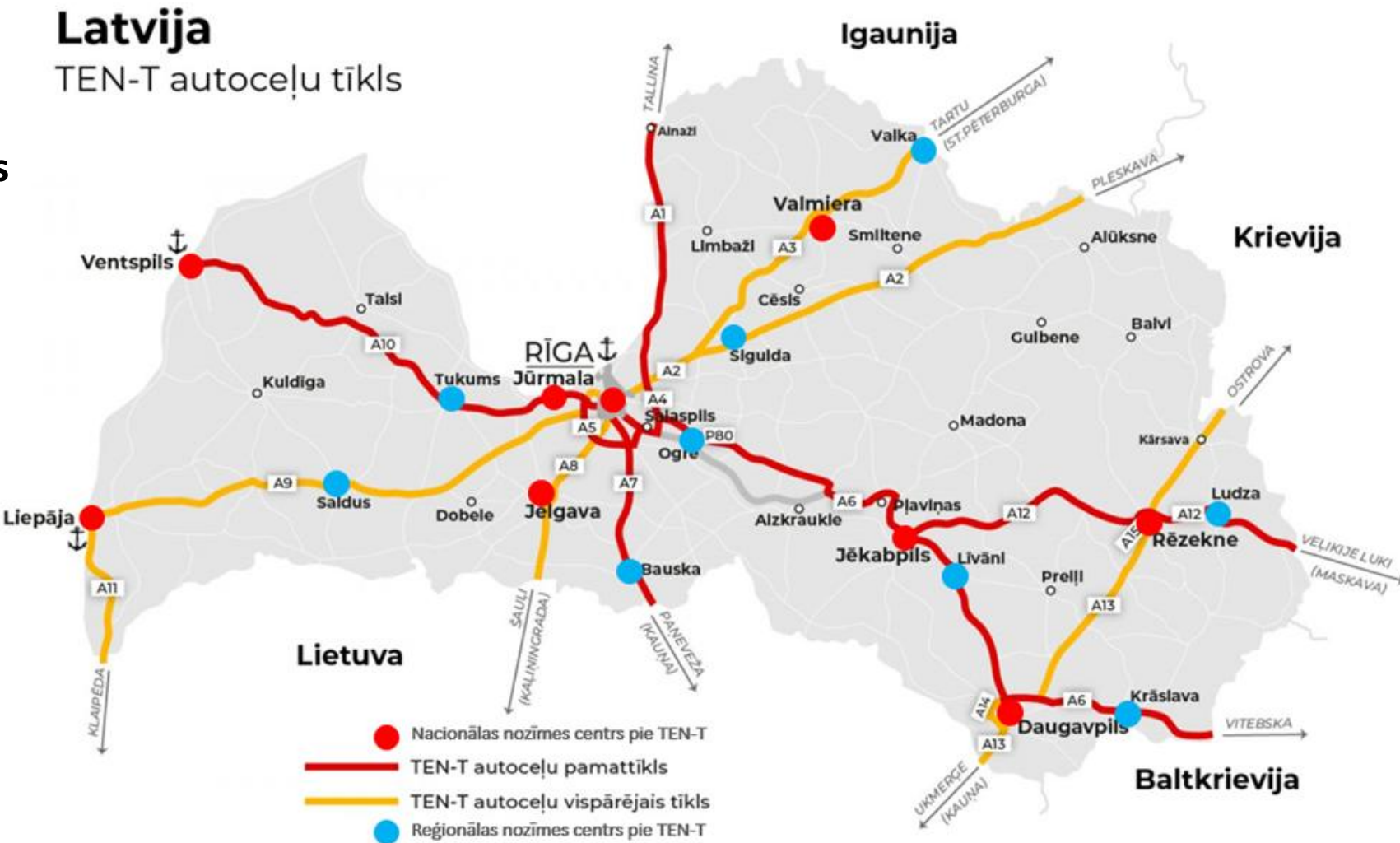
Secinājumi par 2014-2020. gadu perioda ieguldījumiem

- (1) ieviestie projekti primāri risināja valstspilsētu maģistrālo ielu fragmentārā rakstura novēršanu, veicinot pilsētu ielu savienojumu ar TEN-T tīklu uzlabošanu;
- (2) projektu rezultātā tika radīti alternatīvi maršruti tranzīta un kravas transportam, to atdalot no vietējās nozīmes sabiedriskā transporta plūsmām;
- (3) projektu ietvaros veiktā kravas transporta plūsmas nodalīšana no kopējās satiksmes ir sniegusi nelielu ieguldījumu satiksmes drošības uzlabošanā un ceļu satiksmes negadījumu skaita samazināšanā;
- (4) projektu gatavošanas laikā IIA izvirzītie pieņēmumi izvērtējuma ietvaros tiešā veidā netika pārbaudīti, jo tie pamatā ir balstīti uz transportlīdzekļu satiksmes intensitātes mērījumiem pilsētu teritorijā, kas ir attiecīgās pašvaldības atbildība;
- (5) pasākuma 6.1.4.2. ietvaros izbūvēto, pārbūvēto vai modernizēto alternatīvo kravas ceļu, ielu un pārvadu kopējais garums sasaistei ar TEN-T tīklu sasniedza 26,6 km.

Izvērtējuma tvēruma

SAM pasākums 3.1.1.5. “Nacionālas nozīmes centru maģistrālo ielu un esošo maršrutu attīstība”:

- 1. Daugavpils
- 2. Jēkabpils
- 3. Jelgava
- 4. Jūrmala
- 5. Liepāja
- 6. Rēzekne
- 7. Valmiera
- 8. Ventspils

Valstspilsētas, kuru teritorijās ir ielas, kas ietilpst TEN-T pamattīkla vai vispārējā tīkla maršrutos - **Jēkabpils, Jelgava, Jūrmala, Liepāja, un Ventspils.**

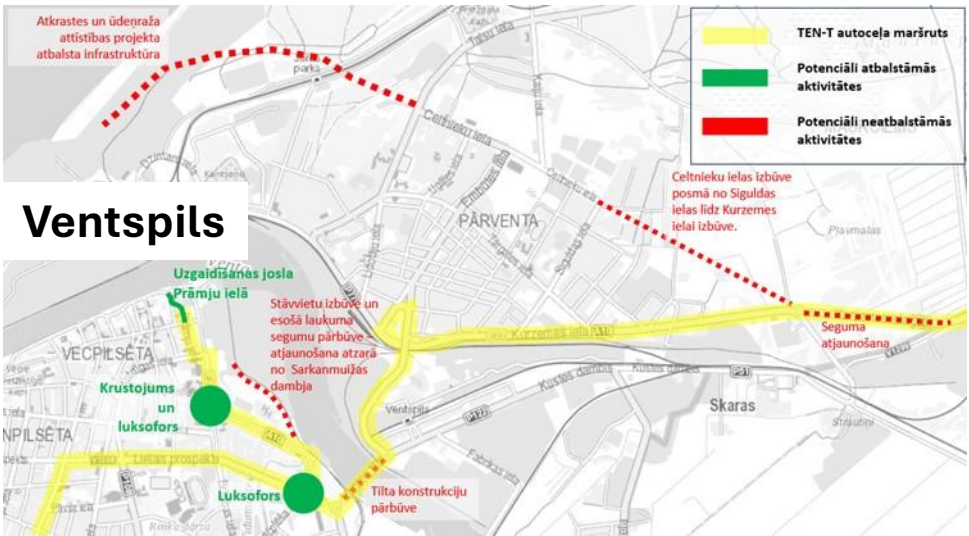
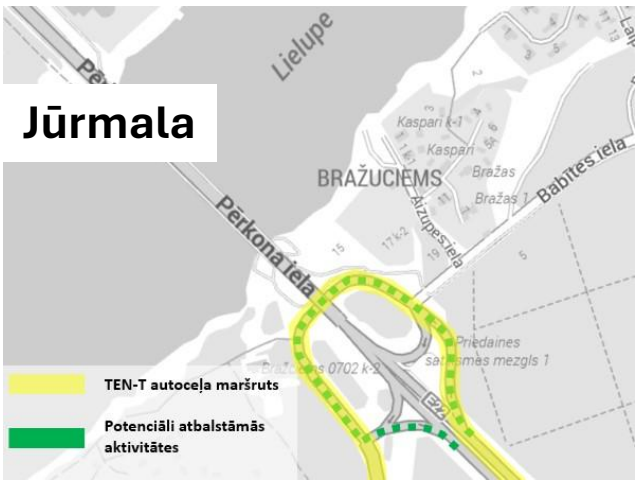
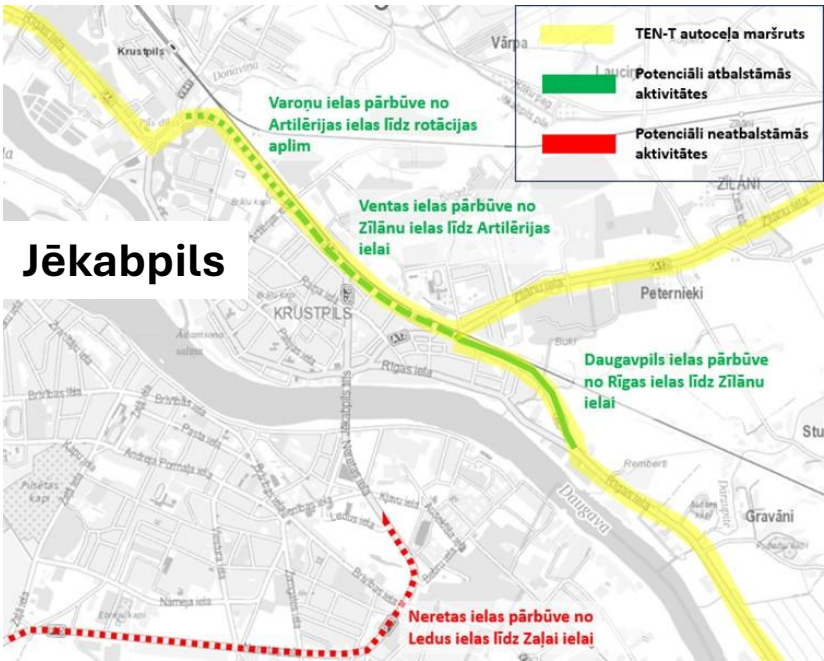
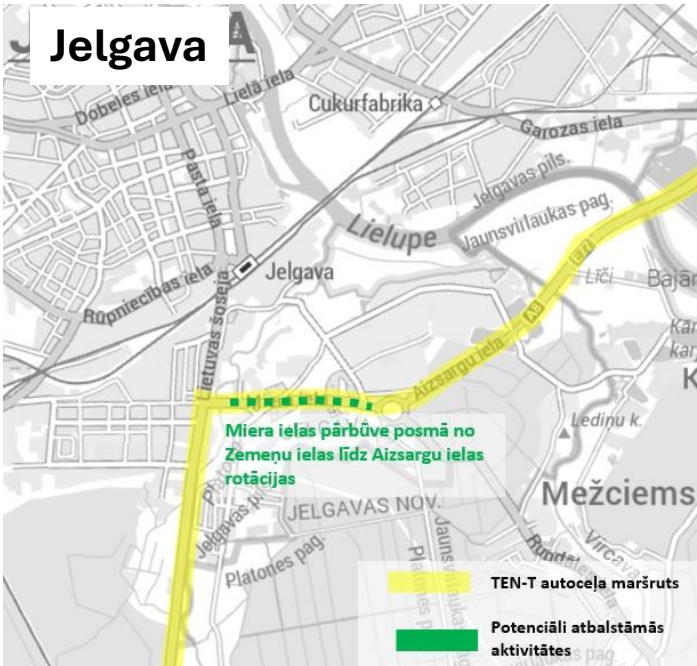
Potenciālie atbalstāmie TEN-T tīklā ietilpstošie VPS piederošie ielu posmi

Nr.	TEN-T ietilpstošais valsts galvenais autoceļš (ID un nosaukums)	VPS	VPS piederošo ielu posmi, kas ir TEN-T maršrutā	VPS piederošo ielu posmu, kas ir TEN-T maršrutā kopgarums (km)
1	2	3	4	5
1	A6 "Rīga–Daugavpils–Krāslava–Baltkrievijas robeža (Patarnieki)"	Jēkabpils	Rīgas, Madonas, Varoņu, Ventas un Daugavpils ielas	5,5
2	A8 "Rīga–Jelgava–Lietuvas robeža (Meitene)"	Jelgava	Aizsargu un Miera ielas, Lietuvas šoseja	6,3
3	A9 "Rīga (Skulte)–Liepāja"	Liepāja	Brīvības, Pulvera, Oskara Kalpaka un Brīvostas ielas	7,6
4.1.	A10 "Rīga–Ventspils"	Jūrmala	Jūrmalas apvedceļš	0,8
4.2.		Ventspils	Kurzemes, Embūtes un Dzintaru ielas, Ventas tilts, Lielais prospekts, Sarkanmuižas dambis, Brīvības, Kuldīgas un Prāmju ielas	7,0
5	A11 "Liepāja–Lietuvas robeža (Rucava)"	Liepāja	Brīvības, Zemnieku un Parka ielas, Jaunais tilts, Ganību, Zirņu un Klaipēdas ielas	10,4
6	A12 "Jēkabpils–Rēzekne–Ludza–Krievijas robeža (Terehova)"	Jēkabpils	Zilāņu iela	2,6

Projektu atbilstības kritēriji

- Pasākuma ietvaros paredzēts atbalstīt šo valstspilsētu maģistrālo ielu un esošo maršrutu attīstību, kas nodrošina atsevišķu pilsētu daļu efektīvu savstarpējo sasaisti, alternatīvu kravas ceļu izbūvi, pārbūvi, kā arī modernizāciju, nodrošinot atbilstību TEN-T prasībām saskaņā ar Regulu Nr.2024/1679 laika posmam līdz 2030. gada 31. decembrim.
- Papildus var tikt atbalstīti:
 - ieguldījumi TEN-T autoceļu posmu atsevišķu infrastruktūras objektu pārbūvei ar nosacījumu, kā šāda pārbūve notiek pēc ES fonda projekta uzraudzības perioda beigām;
 - ieguldījumi ielās/ielu posmos, kas neietilpst TEN-T autoceļa maršrutā, piemēram, savienojot TEN-T ielu ar rūpnieciskās apbūves teritoriju vai multimodālu loģistikas platformu, ja tam ir pamatojums.
 - ieguldījumi ostu (speciālo ekonomisko zonu) teritorijās tiek atbalstīti ieguldījumi publiskās infrastruktūras attīstībā, kur infrastruktūras lietotāji ir komersanti un iedzīvotāji (privātais autotransports un/vai sabiedriskais transports), un ielas/u posms/i ietilpst TEN-T autoceļa maršrutā.
- Pasākumā nav paredzēts atbalsts:
 - ieguldījumiem ielu posmā TEN-T autoceļa maršrutā, kur jau ir veikti ieguldījumi no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem iepriekšējos ES fondu plānošanas periodos, t.sk. netiek atbalstīta ielu (TEN-T autoceļu posmu) seguma atjaunošana;
 - ieguldījumiem ostu (speciālo ekonomisko zonu) teritorijās, kas ir paredzēti lietotājiem specifiskās infrastruktūras attīstībai.

Pašvaldību identificētie projekti mērķa teritorijās

Pašvaldību ieceru apkopojums un atbilstības novērtējums SAM pasākuma 3.1.1.5 projektu atbilstības kritērijiem

Pašvaldība	Projektu investīcijas	Apraksts	Atbilstība regulas nosacījumiem	Atbilstošo projektu investīcijas	Nepieciešamais KF finansējums
1	2	3	4	5	6
Jelgava	6 768 000,00	Miera ielas pārbūve posmā no Zemeņu ielas līdz Aizsargu ielas rotācijas aplim	Atbilst	6 768 000,00	5 752 800,00
Jēkabpils	1 821 752,00	Varoņu ielas pārbūve no Artilērijas ielas līdz rotācijas aplim	Atbilst	1 821 752,00	1 548 489,20
	3 211 452,00	Ventas ielas pārbūve no Zīlānu ielas līdz Artilērijas ielai	Atbilst	3 211 452,00	2 729 734,20
	3 117 037,00	Daugavpils ielas pārbūve no Rīgas ielas līdz Zīlānu ielai	Atbilst	3 117 037,00	2 649 481,45
	6 963 397,00	Neretas ielas pārbūve no Ledus ielas līdz Zaļai ielai	Neatbilst	n/a	n/a
Jūrmala	1 692 000,00	A10 posmā Jūrmalā:	Atbilst	1 692 000,00	1 438 200,00
Liepāja	282 000,00	Ganību – Zirņu – Ādu ielas krustojuma pārbūve	Atbilst	282 000,00	239 700,00
Ventspils	4 286 400,00	Brauktuves segumu virskārtas pārbūve	Neatbilst	n/a	n/a
	676 800,00	Sarkanmuižas dambja / Brīvības ielas krustojuma pārbūve	Atbilst	676 800,00	575 280,00
	225 600,00	Sarkanmuižas dambja / Lielā prospekta krustojuma luksoforu sistēmas uzlabojumi	Atbilst	225 600,00	191 760,00
	676 800,00	Ventas tilta konstrukciju pārbūve – atjaunošana	Neatbilst	n/a	n/a
	1 128 000,00	Kravas transportlīdzekļu stāvvietu izbūve un esošā laukuma segumu pārbūve – atjaunošana atzarā no Sarkanmuižas dambja uz Universālo termināli	Neatbilst	n/a	n/a
	338 400,00	Paralēlās papildus uzgaidīšanas joslas izbūve Prāmju ielā	Atbilst	338 400,00	287 640,00
	3 609 600,00	Maģistrālās Celtnieku ielas posmā no Siguldas ielas (Ventspils Augsto tehnoloģiju parka) līdz Kurzemes ielai izbūve (L~1.35km), pievienojot to TEN-T tīklam	Neatbilst	n/a	n/a
	22 560 000,00	Celtnieku ielas turpinājuma (no Talsu ielas) līdz Ziemeļu ostai izbūve, tai skaitā dzelzceļa pārvada izbūve	Neatbilst	n/a	n/a
	507 600,00	Kurzemes ielas brauktuves pārbūve posmā no Mazās Kurzemes ielas (transporta kustības rotācijas apļa) līdz pilsētas administratīvajai robežai	Neatbilst	n/a	n/a
Kopā	57 864 838,00		Kopsumma	18 133 041,00	15 413 084,85

Vienkāršotās sociālekonomiskās analīzes rezultāti

Nr.	Valstspilsēta	Brauciena laika samazinājums (tūkst. EUR gadā)	Brauciena izmaksu samazinājums (tūkst. EUR gadā)	CSN risku samazināšanās, tūkst. EUR/gadā	Siltumnīcas efekta gāzu emisiju samazinājums (t/gadā)	Sociālekonomiskā neto tagadnes vērtība (milj. EUR)
1	2	3	4	5	6	7
1	Jelgava	278,8	526,7	~7	140,8	>8,0
2	Jēkabpils	Precīzi nosakāms CBA ietvaros, bet visdrīzāk, ka nenozīmīgs	1 239,2	~9	312,2	>15,0
3	Liepāja	11,2	1,1	~6	0,13	0,1
4	Ventspils	39,9	5,1	~20	0,27	0,2
5	Jūrmala	Nenozīmīgs	418,3	nenozīmīga	67,8	>5,0
	Kopā	Vismaz 329,9	2 190,4	Vismaz 42	521,2	>28,3

Sākotnējais ekonomiskās efektivitātes novērtējums liecina, ka visu piecu valstspilsētu iecerētie projekti sniegs pozitīvi sociālekonomisko ieguvumu Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai kopumā.

Princips “Nenodarīt būtisku kaitējumu”

Vides mērķi, kas prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa	JĀ	NĒ	Pamatojums, ja novērtējums ir "NĒ" un projekta iesniedzēja nepieciešamās darbības
1	2	3	4
Klimata pārmaiņu mazināšana	-	X	Pasākums sniegs ieguldījumu SEG emisiju mazināšanā. Ex-ante ziņojuma sagatavošanas ietvaros provizorisks novērtējums liecina, ka plānotās aktivitātes varētu nodrošināt vismaz 521 tonnu CO ₂ e SEG emisiju samazināšanos.
Pielāgošanas klimata pārmaiņām	-	X	Nav sagaidāms, ka pasākuma 3.1.1.5. rezultātā pieaugs pašreizējā un nākotnes klimata nelabvēlīgā ietekme uz cilvēkiem un/vai dabas vai antropogēnās vides aktīviem.
Ūdens un jūras resursu ilgtspējīga izmantošana un aizsardzība	-	X	Pasākumam nav paredzama ietekme uz norādīto vides mērķi un tas neradīs papildus būtisku kaitējumu ilgtspējīgai ūdens un jūras resursu izmantošanai un aizsardzībai, nekaitēs ūdensobjektu labam stāvoklim vai to labam ekoloģiskajam potenciālam, ieskaitot virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus, kā arī neradīs kaitējumu jūras ūdeņu labam vides stāvoklim.
Pāreja uz aprites ekonomiku, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un pārstrādi	-	X	Nav sagaidāms, ka pasākuma 3.1.1.5. rezultātā: a. pieaugs atkritumu radīšana, sadedzināšana vai aizvākšana; b. jebkādu dabas resursu tiešā vai netiešā izmantošana kļūs neefektīvāka jebkādā no to dzīves cikla posmiem, kas netiek mazināts ar atbilstošiem pasākumiem; c. tiks radīts nozīmīgs un ilgtermiņa kaitējums videi aprites ekonomikas kontekstā.
Piesārņojuma novēršana un to kontrole gaisā, ūdenī vai zemē	-	X	Plānotie īstenotie projekti ne tikai sniegs ieguldījumu klimata politikas mērķu izpildei, samazinot CO ₂ emisijas, bet sniegs arī devumu gaisa piesārņojuma samazināšanai. Projektā plānotām darbībām jāatbilst kritērijam “Piesārņojuma novēršana un kontrole”, t.sk.,: a. sniedzot informāciju par teritorijas labiekārtošanas darbu veikšanu, tostarp apzaļumošanu un koku stādīšanu; b. sniedzot informācija par trokšņa prognozēm un trokšņu aizsardzības pasākumiem, kur tas ir attiecināms.
Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	-	X	Pasākuma īstenošana paredzēta jau esošo ceļu posmu ietvaros, tādēļ paredzamā ietekme uz bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzību ir nebūtiska. Plānotās investīcijas neparedz tiešu ietekmi uz ES nozīmes sugām un biotopiem un to aizsardzības stāvokli.

Projektu atlases veids ierobežota projektu iesniegumu atlase (IPIA)

Jo:

- ✓ potenciālo pretendentu skaits ir mazs, tikai piecas pašvaldības kvalificējas atbalsta saņemšanai;
- ✓ visas piecas pašvaldības plāno veikt investīcijas ceļu posmos, kas kvalificējas atbalstam;
- ✓ kopējais nepieciešamais budžets atbilstošo projektu realizācijai ir zemāks nekā pasākumā pieejamais finansējums. Pāri palikušais finansējums būtu mērķtiecīgi novirzāms citiem pasākumiem TEN-T pamattīkla vai vispārējā tīkla investīciju projektu realizācijai.

Priekšlikumi specifiskajiem atbilstības kritērijiem

- projekta iesniedzējam ir pietiekama īstenošanas un finanšu kapacitāte projekta īstenošanai;
- projekta mērķis atbilst SAM noteiktajam mērķim, definētie uzraudzības rādītāji nodrošina un apliecina mērķa sasniegšanu, uzraudzības rādītāji ir precīzi definēti, pamatoti un izmērāmi;
- projekts ietilpst TEN-T pamattīkla vai vispārējā tīkla maršrutos;
- projektā plānotais posms atrodas kravas transporta maršrutā un kravu transports tiek organizēts pa esošu funkcionējošu pašvaldības plānošanas dokumentos atspoguļotu kravu transporta maršrutu;
- projekta rezultātā tiks novērstas transporta infrastruktūras šaurās vietas un / vai izbūvēti trūkstošie elementi jeb paaugstināta maģistrālo ielu caurlaides spēja, saīsināts pārvietošanās nepieciešamais laiks, uzlabota satiksmes drošība;
- projekta pasākumi paredz nepieciešamo prasību horizontālā principa “Klimatdrošināšana” un principa “Nenodarīt būtisku kaitējumu” ievērošanu attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām;
- projekta pasākumi paredz principa “Nenodarīt būtisku kaitējumu” nepieciešamo prasību ievērošanu vides jomā;
- projekta iesniegumā ir paredzētas darbības, kas veicina horizontālā principa “Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana” īstenošanu;
- projekts ir iekļauts projekta iesniedzēja attīstības plānošanas dokumentos.

Kopsavilkums

Nr.	Valstspilsēta	Paredzamais SAM pasākuma finansējums, EUR	Paredzamais KF finansējums, EUR	Pārbūvējamo TEN-T maršrutu apjoms, km
1	2	3	4	5
1	Jelgava	6 768 000,00	5 752 800,00	~1,25
2	Jēkabpils	8 150 241,00	6 927 704,85	~3,52
3	Liepāja	282 000,00	239 700,00	~0,08
4	Ventspils	1 240 800,00	1 054 680,00	~0,35
5	Jūrmala	1 692 000,00	1 438 200,00	~0,80
	Kopā	18 133 041,00	15 413 084,85	~6,00

SAM pasākuma 3.1.1.5. ietvaros:

- atlasei kvalificējas 5 pašvaldības;
- projektu realizācijai nepieciešams paredzēt KF finansējumu 15,4 milj. EUR apmērā;
- kopējais investīciju apjoms identificēto SAM pasākuma projektiem sasniegs 18,1 milj. EUR;
- pārbūvējamo TEN-T maršrutu apjoms sasniegs aptuveni 6 km;
- pašvaldību finanšu kapacitāte minēto projektu realizācijai ir pietiekoša, t.i., pašvaldību saistību apjoms no plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem nepārsniegs 20%.

Paldies !